

23. AKKA ISRAELINI HAYYU WAAQA GAAFATE: HAYYICHA SAULOFI WORRA AMALEKI

1 Samueli 15:1-23

Samueliini kha inni jaalaba muumee, jaarani, gumiini Israeli, “Nu akka gosa d’ibii hayyu feena”, isaan jette.

Samueliini waan kan irra ingammanne, ammo Waaqi waan isaan jed’e, “Gumiin Israelii layuu akka hayyu worra na didde. Eegi lafa anin worra lafa Misiriiti baase, worri dudda nati gale waaqota d’ibi waqefate. Tanaafi, waanum worri fed’u sun kenniifi. Ammo gorsa kana worraa kenni, hayyooti worra durdeemtu ch’ufti worra gaargalchite ammalle garboomsiti.”

Ato gorsa kana d’ageetu, gumiin Israeli durumaati deemte hayyu woraana keesati worra durdeemu gaafate. Duuba Waaqi Samueli, gurba khaimticha maqaan Saulo jed’aniit erge, akka inni gumi Israeli durdeemu muudi jed’eeni.

Sauloon Israeli dabsacha kenneefi, nyaapa duri Israeliini Lafa Kakhuu keessa baasu dad’abde ch’ufa inni indabsate. Ammo Sauloon Waaqati hirkachu lakkise, ufiit abdachu jalqabe. Guyya tokko, fula Samueli, kha inni qallu Waaqa akka inni d’ufe woraan durati sorio baasu eegu, obsa d’abe ufiin soorio sun baase. Waaqi guddo dallane.

Guyya d’ibii Waaqi Samueli kees bahe SauLutui dubbate akka inni worra Amaleki had’e halo Israelii baasu. Worri worra waaqota harkaan boch’an kad’atu. Waaqi waan jed’e, “Worra fi hori worraalle ch’ufa hobbaasi.” Ammo Saulofi askartini isaa hayyu nyaapa lubbu baafta, horii gagabbo dadansa ch’ufa hobaasu didani. Akka ufiin ulfeesan.

Samuelini Sauloti d’ufe jennaani Sauloni waan jed’eeni, “Anini dubbi Waaqa ya gula deeme guute.” Ammo Samuelini waan jed’eeni, “Marriti loonitifi ta ree ta anini d’agayu tunini maani re?” Sauloni waan jed’eeni, “Askarti tiyyati worra Amaleki iraa boojie. Worri loonifi hooliye ira gagabbo hambise, aka Waaqa kanketi sorio baasu. Ammo nu hori kaani ch’ufa yayu hobaamne.” Samuelini waan Sauloni jed’e, “Lakisi afaani qabad’i! Waaqi saala fed’a mo waan gubani isaa baasanifi sorio fed’a? Saalfachaani isaa saalfatani gabbinna ilmoole hoola ta isaa sorio baasani kennanifi ira jirti. Didingi isa didani akuma falfala hamtu. Kiiyibi isa durati kiiyibanileeni akuma nama waaqa harkani mid’aasani kad’ate hama. Waan atini dubbi Waaqa diddeefi, innileeni aka atini hayyu tate worra Israeli dura deemtu ya dide.”

Sauloni waan jed’eeni, “Anini yayu ch’ubbu tolche, dubbi Waaqatifi jecha kanketile guutu dide. Anini askarti tiyya sodaad’e dubbi worraa gula bahe. Anini yayu ch’ubbu tolche, ammo hataatuti atini jaarole gosa tiyyatifi worra Israeli ch’ufa durati na inch’eersini na waliini deemi, aka anini Waaqa kad’ad’u.”

Duuba Samuelini Saulo woliini deeme, Sauloni Waaqa kad'ate. Ammo Samuelini hayyicha Amaleki nama ch'ufa duraati ijeese, duuba haga achi deeme takka Saulooni wolingarre.

QAJEELUMSA BARNOOTA

HIMAANSA JALQABA: Gaafi ato oduu hinooddeesinu nam gaafatani tana gumii gaafadhu yokhaani akka namu lam lamaani irra wolgaafatu tolchi.

- Ati hojja tokko nama tokkoof “Na dhiisi” jettee turtaa ree, garuu dhugumaan hin jeenne? Maaliif “na dhiisi” jette?

ODUU : Oduu tana irdedeebii himi akka akka gumii waliin baratan.

HAASA EEGI ODUU HIMANI: Gaafi tanaati haasa suni qajeelcha: -

Waan WAAQA irra maan baranna?

- **Oduun tunini jabeenna Waaqa irra maan himti? (Inni jabeenna chufayu inqaba, inni waan chufayu harka qaba, inni gudda waan chufa moohatu).**
 - Waaqi humna isaa agarsiisuuf tajaajila isaa, Sama'eelitti fayyadamuun of mul'ise. Inni Sama'eel wajjin ture; waan inni dubbatu hundi dhugaa ta'aa ture. Kunin sabaaf Sama'eel raajii Waaqaa akka ta'e mirkaneesse.
 - Inni aangoo Gumii Israelii mootii kennuuf qaba ture, akkasumas Saulo filuu danda'e.
 - Inni aangoo Saulo akka mootii ta'ee akka hin turre murteessuuf ni danda'a ture.
 - Inni Sama'eelitti Hafuura humnaa kenne, hojja inni Saulo mootii dura dhaabbatus isa eeguudhaan ni tiksaa ture.
- **Oduun tunini akka Waaqi waan ch'ufa beekhu irra maan himti? ammalle akka Waaqi fula ch'ufa jiru irra maan himti?**
 - Waaqi hojja Sama'eel dargaggeessa turetti waan waan gara fuulduraatti ta'u isaaf hima ture.
 - Inni beekke Gumii Israeliiitti hima ture mootichi waan saba irratti raawwatu.
 - Inni Saulo mootii akkamii akka ta'u dursee beeka ture.
 - Inni Saulo hojja inni Amalekota fi horii isaanii hunda hin balleessine, ajaja isaa akka hin fudhanne beeka ture.
- **Oduun tunini akka Waaqi qulqullo maanin garsiifti? (akka inni kha d'ugaa, akka inni qajeela, akka inni abba seera, akka inni ch'ubbu jibbe gati ch'ubbuu duisan baasu)**

- Waaqi aarsaa Saulo mootichi dhiyeesse hin fudhanne; inni lubicha miti, akkasumas bakka sanaaf Waaqi isa hin filanne. Inni Waaqatti amanuu dhabuudhaan Sama'eel eeguu hin dandeenye.
- Waaqi Saulo irraa garagalee ture; Wonti akkanaatifi ajaja isaa cabsuun Amalekota fi horii isaanii hunda hin balleessine.
- Qulqullummaan Waaqaa ajajuma guutuu gaafata — gaaffii kaasuu fi afaanfajjii miti.
- Saulo ch'ubbuu isaatiin irraa fagoo ta'ee du'e.
- Aarsaan waraana dura dhiyaatu akka barbaachisu agarsiisuun qulqullummaa Waaqaa mul'isa.
- Gumii Israelii saba Kana'anotaa fakkaatan, fakkeennaaf Filistiinotaa irraa of baasuu diduudhaan adabamaa turan. Waaqi saba addaa, qulqulluu barbaada ture.
- Waaqi aarsaa akkamii barbaada? Inni aarsaa garaa isaaf kenname, garaa isaatti amanuu fi of kenne barbaada ture. Aarsaan ch'ubbuu dhoksuuf Kadhannaadha jedhanii Waaqatti kajeelu miti; hojii qofa miti; amantiidhaan, karaa Waaqi murteesseen dhiyaachuu qaba!
- Waaqi Saulo of gabbisuu filate malee Waaqatti ulfina kennuu didee waan ta'eef isa adabe.
- **Oduun tunini akka Waai abba naasuu maanin garsiifti? (Jaalal isa, naasu inni ch'ubaaleyi qabu, arjooma isa, akka inni namaan haasau)**
 - Waaqi raajicha tokko isaanitti dubbatuuf Gumii Israeliitti kenne.
 - Aarsaa dhiyeessuun isaan Waaqaa waliin wal arguu danda'an carraa isaanif kenne.
 - Waaqi saba isaa dhaga'e; deebisuu isaatis hin dhiisne.
 - Inni obsaan Saulo waliin ture. Inni isa akka mootii ta'uuf filuu dhiisus, hojja sana du'uu isaa hin ajajne; carraa deebisanii garaa garagalchuu fi fayyuu qabu. Innis jireenya dheeraa isaaf kenne.
 - Waaqi Gumii Israelii irratti garraamummaan raajii Waaqatti amanu fi sodaatu, mootii biraa isa caalu kenne.
 - Inni rakkoo mootummaan dhufu dura isaan akeekkachiise.
 - Gumii Israelii Waaqatti mootii akka hin taane dide iyyuu, Inni isaan hin dhiisne; isaan waliin turuu itti fufe.
 - Akkaataan seenaan kun Waaqi amanamaa ta'uu isaa maanakka agarsiisu siitti fakkaata? (Inni hin jijjiiramne, kakhuu isaa ni eegga, waan inni jedhe ni raawwata.)

- Waaqi Gumii Israelii, saba isaaf filatame, irratti amanamaa dhaabbate; karaa isaan Masiihicha fiduuf ture.
- Waaqi Saulo aarsaa dhiyeesseef isa adabe, hojii luboota qofaaf eeyyamame sana hojjechuu isaaaf.
- Waaqi Saulo akka mootii ta'uu dide, kun dhugumaan gatii qaba ture; inni dhabamee ture.
- Waaqi kakhuu isaa, akka isaan keessaa fayyisaa fida, ni eegaa ture, yommuu mootii hamaa jala jiraatan, isaan tiksaa ture.
- Inni Abrahamuuniitti, “nami si abaare, anin isa abaara,” jedheera. Kanaaf, Waaqi Amalekiitota bara dheeraa dura hojja Gumii Israelii biyya Misirii keessaa bahan irratti duulan adabaa ture.
- Inni Gumii Israelii akka eegu kakhuu galeera, ammas diina isaan mo'achuuf isa gargaaruu eegale.

Waan ilme NAMA oduu tunin maan nu barsiifti?

- **Akka ilmeen nama chubbittii, ta Waaqi wolaala iti muruu male, oduun tunini maanin garsiifti?**
 - Gumii IsraeliiUumaa isaanii didan. Mootii nuuf kenni jedhanii Waaqatti amanuu dide.
 - Saulo karaa Waaqaa irra kara isaatiin hojjechaa ture, hojja ajaja Waaqaa ifatti beekuus. Inni Amalekota fi horii isaanii balleessuu akka Waaqi ajaje diduu filate.
 - Saulo aarsaa ofiin dhiyeessaa ture; Waaqatti hin amanin akka Inni aarsaa dhiyeessuuf carraa kennu.
 - Saulo yaadannoo ofiif dhaabe. Inni maqaa fi kabaja ofii isaa caalaa kan Waaqaa yaaduu barbaade.
 - Saulo ajaja Waaqaa cabsuu isaaf afaanfajjii baasaa ture — waraana hima, saba hima, akkasumas horii aarsaa gochuuf oolfachuu isaatiin of qulqulleessuuf yaala ture. Kun agarsiisa inni waan ofii isaa yaaduu kan waan Waaqaa caalu ta'uu isaa. (“Mee fuula uummata dura ulfina naaf kenni”).
- **Oduun tunini kara kamiini akka Waaqi ilme namaati feesisu ammalle akka ilmeen nama dandeete ufi himbaamne garsiifti?**
 - Gumii IsraeliiWaaqatti hirkachuun waraana keessa Inni isaan gargaaruuf eegaa turan.
 - Saulo Waaqi isa irraa garagaleef waan gochuu danda'u hin qabu ture.
- **Waan BAAFAMA maan baranna? (Akkamiin nami gara Waaqati d'ufa?)**

- **Akka ilmeen nama kara Waaqa challaani gara Waaqa dhuftu, oddun tunini maanin garsiifti? (Fed'i Waaqatiifi yaada isa gula?)**
- Nami Waaqatti amanuu qaba, ajaja isaa eeguu danda'uuf. Hojja waan tokko hubachuu hin dandeenye yookaan cimaa ta'eyyuu, akkuma Saamu'eel eeguuf barbaachise sana, Waaqatti amanuun barbaachisaadha.
- Nami karaa Waaqi qopheesseen gara Waaqaa dhufuu qaba. Waaqi aarsaa dhiyeessuu lubootatti qofa akka malu jedheera.
- Waaqi garaa namaa caalaa waan alaa fi hojii qofa irratti hin xiyyeeffatu; garaa qulqulluu barbaada.

Oduu kana keessatti, ilmi namaa Waaqa gammachiisuuf fi fayyuu uf eegee amantii fi qalbii jijjiirraa qabaachuu qaba jedhanii agarsiisaa?

Nu argina Saulooni amantii yookaan qalbii jijjiirraa dhugaa malee gara Waaqa dhufuu dhiise, kanaafis dhiifame.

Gaafi Ballinaani Huji irra Oolchuu Malani :

- Israa'elonni mootii akka saboota biraa fedhan. Kiristaanni hawaasa kana keessatti akkamiin sirrii hin taaneen aadaa alaa fakkaachuuf dhiibaman?
- Saulooni yakka isaa bareedduu fakkeessuuf sababoota badaa hedduu kaase. Hojja guutuu hin ajajamin, guutummaan guututti ajajeera jedhe. Waraanaa fi uummata irraan komate. Sanyii sangaa jabaataa sana Waaqayyo ajaje balleessuuf osoo hin ta'in, akka aarsaa itti fayyadamnu jedhe! Kiristaanni nuti maalta akkamiin yakka keenya amanuu fi qalbii jijjiiruu dhugaa irraa fagaachuun, sababoota tuffii kaafna?
- Nami tokko yoo yakka dalagee nama biraa irra komachuuf yaale, isaaf maangochuun irra jiraata?

Gaafi huji irra oolchuu malan (akka nam tokooti yokhaan akka gurmooti):

(Gaafi tokko yokhaan lama filadhu akka dansa adda iti dhaabadhu.)

- **Aadaa kee keessatti akkamiin gara badaatti si dhiibaa jira?** Haala kana keessatti qalbii jijjiirraa dhugaa maanfakkaata?
- Amma rakkoo kamiin keessa jirta? (Akkuma Saulooni Samuel dhufee aarsaa gochuuf eeggachaa ture sanitti) Haala keessatti Waaqaa waliin walitti dhufeenya keessatti **daandii gabaabaa fudhachuuf yookaan waliigalteewwan badaa seenuuf yaadamtu? Haala keessatti Waaqayyo eeggachuudhaan ni jibbamta?**
- Haala keessatti **ajajamuu dhiisuuf sababoota** badaa kaaftu yaadadhu. Oduun kun si akkamiin qalbii jijjiirraa fi ajajamuu si kakaasaa?